



DERS BİLGİ PAKETİ HAZIRLAMA ve İYİLEŞTİRME KILAVUZU





TRABZON
2023

GİRİŞ

Avrupa Birliği tarafından gelecekte ihtiyaç duyulan nitelikli iş gücünü ve birey profilini oluşturabilmek için ulusal çeşitlilik ile birlik arasında bir denge kurulması amacıyla Avrupa Yükseköğretim Alanı oluşturulmuştur. Bu şekilde ülkelerin kendilerine özgü yükseköğretim farklılıkları korunarak birbirleriyle uyumlu ve karşılaştırılabilir hale getirilmek istenmiştir. Bir diğer amaç ise ülkeler arasında öğrenci ve öğretim elemanlarının geçişini ve hareketliliğini sağlamaktır.

Bologna Süreci'nin temel hedefleri:

- ▶ Diploma Eki uygulaması ile anlaşılır ve karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve/veya dereceleri oluşturmak.
- ▶ Avrupa Kredi Transfer Sistemini (AKTS) (European Credit Transfer System, ECTS) uygulamak.
- ▶ Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının sürece aktif katılımını ve hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak.
- ▶ Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını oluşturmak ve yaygınlaştırmak.
- ▶ Yaşam boyu öğrenimi teşvik etmek.

Bu kılavuz, Üniversitemizin kalite yönetimini sürekli hale getirmek amacıyla sürdürülebilirlik anlayışı ile programların ve ders bilgi paketlerinin nitelikli hazırlanmasına yönelik bilgiler sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Kılavuzda “Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi” ile belirlenen “Genel Alanlar” ve bu “Genel Alanlar” kapsamında yer alan “Eğitim Öğretim Genel Alanları”ndaki kazanım ifadelerinin ilgili program çıktılarıyla nasıl ilişkilendirilebileceğine yönelik bilgilere yer verilmiştir. Kılavuzun bütününde ilgili alt başlıklarda “özellikle program çıktılarının yazılmasında” dikkat edilmesi gereken kriterler yer almaktadır. Kılavuzda ayrıca ders tanım ve içerikleri kapsamında derse ilişkin genel bilgiler, öğrenme çıktıları, haftalık içerik, iş yükleri, değerlendirme, program ve öğrenme çıktısı ilişkisi yazarken yararlanılabilecek bilgiler bulunmaktadır. Bu kılavuzda amaçlanan bir diğer önemli husus ise kavramsal ve terimsel bütünlüğü sağlamak için bilgi paketinde kullanılması önerilen ortak kavramlar, fiiller ve tanımların verilmesidir.

TRABZON ÜNİVERSİTESİ BOLOGNA UYUM SÜRECİ ÇALIŞMALARINI TEMEL İLKELERİ

Bologna uyum süreci çalışmaları Trabzon Üniversitesi Bologna Koordinatörlüğü tarafından yapılan plan çerçevesinde organize edilir, uygulanır ve denetlenir. Üniversitemizde yer alan tüm fakülte, konservatuvar, yüksekokul, meslek yüksekokulu ve enstitü yönetiminde yer alan birim sorumlusunun katılımı ile ilgili Birim Bologna Eşgüdüm Komisyonu kurulur. Komisyon ilgili birimde (fakülte, yüksekokul, vb.) süreçle ilgili yapılması gereken faaliyetleri planlar, yaptırır, izler ve yürütür. Komisyon, Üniversite Bologna Koordinatörlüğü ile eşgüdüm içerisinde çalışır. Her anabilim/sanat dalı/programda bölüm başkanı tarafından atanmış bir Bologna Süreci sorumlusu bulunur ve bölüm başkanına yardım eder.

Bologna Uyum Süreci çalışmalarında üniversitemizde eğitim-öğretim faaliyetinde bulunan bütün programlar, üniversitemizin misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda iç ve dış paydaşların görüşlerini de dikkate alarak nasıl bir mezun profilinin amaçlandığını gösteren program tanımlarını ve program çıktıları belirlerler.

Bu doğrultuda;

- ▶ Program tanımları ve program çıktıları Türkçe ve İngilizce olarak ilgili program mezunlarında ulaşılmak istenilen bilgi, beceri ve yeterlilikler doğrultusunda alt başlıklarda nitelikli ve yeterli miktarda ifade edilir.
- ▶ Her anabilim/sanat dalı/program için TYYÇ ile uyumlu öğrenenin başardıklarına odaklanan ölçülebilir ve gözlenebilir 10 ila 20 arasında program çıktısı belirlenir.
- ▶ Belirlenen program yeterliliklerine ulaşmak için hangi derslerin verilmesi gerektiğine karar verilir.
- ▶ Tüm birimler aktif olan bölümler için eğitim-öğretim müfredatlarına göre ilgili dönemlerde okutulacak dersleri belirler ve bu müfredata göre dersin sorumlu öğretim elemanının her dönem başında bilgi paketine bilgi girişlerini yapmasını ya da güncellemesini sağlar.
- ▶ Aktif hale gelen her program ya da yeni açılan her ders için bilgi paketi oluşturulur.
- ▶ Eğitim-öğretim planlarında yer alan/alacak her bir ders için program çıktıları ile uyumlu 8 ila 15 arasında ölçülebilir, gözlenebilir olacak şekilde ders öğrenme kazanımları/çıktıları belirlenir.
- ▶ Türk Dili I ve II, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I ve II, Yabancı Dil I ve II, Temel Bilgi Teknolojileri, vb. ortak olan derslerin öğrenim çıktıları ve AKTS'leri Üniversitenin tüm programları için ortak olarak belirlenir.
- ▶ Ders öğrenme kazanımları/çıktıları ile program çıktıları güçlü şekilde ilişkilendirilir.

- ▶ Her dönem 16 haftadan oluşur. Toplamda 14 hafta ders haftası ve bir hafta ara sınav haftası olarak belirlenir. Ara sınav haftası akademik takvime göre belirlenir. 16. Hafta final sınavı haftası olarak girilir.
- ▶ Her ders için bilgi paketinde yer alan iş yükü ve AKTS kredileri hesaplanır.

BOLOGNA SÜRECİ ve ULUSLARARASI YETERLİLİKLER ÇERÇEVELERİ

Bologna süreci, 1999 yılında Bologna Bildirgesi ile başlayan, günümüzde yükseköğretim alanında uluslararası iş birliği için oluşturulan Avrupa Yükseköğretim Alanı'nda yer alan ülkeler tarafından uygulanan bir süreçtir. Üye ülkeler, ifade özgürlüğü, kurumlar için özerklik, bağımsız öğrenci birlikleri, akademik özgürlük, öğrencilerin ve akademik personelin serbest dolaşımı gibi ortak değerler temelinde yükseköğretim reformlarını uygulamayı kendi özgür iradeleri ile kabul etmektedir. Bu süreç ile Avrupa bölgesindeki ülkeler, kurumlar ve paydaşlar, yükseköğretim sistemlerini sürekli olarak daha uyumlu hale getirmekte ve kalite güvence mekanizmalarını güçlendirmektedir. Söz konusu ülkelerin amacı, akademik personel ve öğrenci hareketliliğini artırmak ve istihdam edilebilirliği kolaylaştırmaktır.

AVRUPA YETERLİLİK ÇERÇEVESİ

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi, (AYÇ, European Qualifications Framework/EQF: <https://europa.eu/europass/tr>), öğrenme kazanımlarına yönelik olarak ifade edilen ve farklı ulusal yeterlilik çerçeveleri arasında bir tür çeviri aracı görevi gören seviyelerden oluşmaktadır. Bu seviyeler asgari bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyine göre artarak 1. seviyeden (en düşük), 8. seviyeye (en yüksek) uzanır. Seviyeler, bilgi, beceri ve yetkinlik (sorumluluk alabilme ve otonomi) olarak 3 alanda öğrenme çıktılarını tanımlamaktadır.

AYÇ'nin iki temel prensibi; bireylerin ülkeler arasında hareketliliğini teşvik etmek ve hayat boyu öğrenmelerine yardımcı olmaktır. AYÇ, AB ve aday ülkeler için bireylerin sahip olduğu yeterliliklerin şeffaflığını ve karşılaştırılabilirliğini geliştirmeyi hedefler. Ayrıca, eğitim ve öğretim sistemlerinin modernleştirilmesini, bireylerin istihdamını, hareketliliğini ve sosyal bütünleşmeyi artırmayı ve her türlü öğrenmeyi ilgili disiplinle ilişkilendirir ve öğrenme kazanımlarının doğrulanmasını desteklemeyi amaçlar.

AYÇ Referans Seviyelerinde:

Bilgi: Bir iş ya da öğrenme alanına ilişkin gerçekler, ilkeler, kuramlar ve uygulamalar bütünü olup bilgi, kuramsal ve/veya olgusal olarak tanımlanmaktadır.

Beceri: Görevleri yerine getirmek ve problemleri çözmek için bilgiyi kullanma ve uygulama yeteneğidir. Beceriler, bilişsel beceriler (mantıksal, sezgisel ve yaratıcı düşünmeyi içeren) veya uygulama becerileri (el becerisi ile yöntem, malzeme, araç ve gereçlerin kullanımını içeren) olarak tanımlanmaktadır.

Yetkinlik: İş veya öğrenme ortamlarında, mesleki ve kişisel gelişimde bilgi ve becerileri kullanmaya yönelik kanıtlanmış yetenek ve kişisel, sosyal ve/veya yöntembilimsel yeteneklerdir. Yetkinlik; sorumluluk ve bağımsızlık (otonomi) anlamında tanımlanmaktadır.

Avrupa'da, iki tane yeterlilik çerçevesi bulunmaktadır. Bunların ilki sadece yükseköğretim için tasarlanmış olan Avrupa Yükseköğretim Alanı Yeterlilikler Çerçevesi'dir (The Overarching Framework for Qualifications of EHEA - QF-EHEA).

Diğeri ise örgün, yaygın ve resmi olmayan her türlü ilk, orta ve yükseköğretim düzeylerinde tasarlanmış olan Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (European Qualifications Framework for Lifelong Learning - EQF/LLL) olmaktadır.

Ülkemiz, "Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi" iş birliğine katılım sağlayan ülkelerden biridir. EQF/LLL sisteminde yaşam boyu öğrenimin her kademesine yönelik öğrenim çıktıları bilgi, beceri ve yetkinliklere göre sekiz seviyede tanımlanmıştır.

QF-EHEA ve EQF/LLL, kapsadıkları coğrafi bölge, amaçları ve uygulama alanları açısından farklılıklar gösterir. EQF/LLL, Avrupa Birliğine üye 27 ülke için tasarlanmıştır. QF-EHEA ise Bologna Sürecine üye ülkeler için geliştirilmiştir. EQF/LLL sisteminde verilen tanımlayıcılar oldukça geneldir ve yaşam boyu öğrenimde yer alan her türlü öğrenme türüne uygulanabilirler. QF-EHEA ise tamamen ve sadece özel olarak yükseköğretim için tasarlanmıştır.

Bununla birlikte, iki sistem birbirleriyle ilişkilendirilebilmektedir; EQF/LLL sisteminin 5 ila 8. seviyeleri, her türlü yeterliliğe uygulanabilen genel tanımlayıcılar olmakla beraber, yükseköğretim yeterlilikleri için de uygulanabilmektedirler.

TÜRKİYE YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ; <https://www.tyc.gov.tr/>); Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dâhil, mesleki, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esaslarını gösteren ulusal yeterlilikler çerçevesidir.

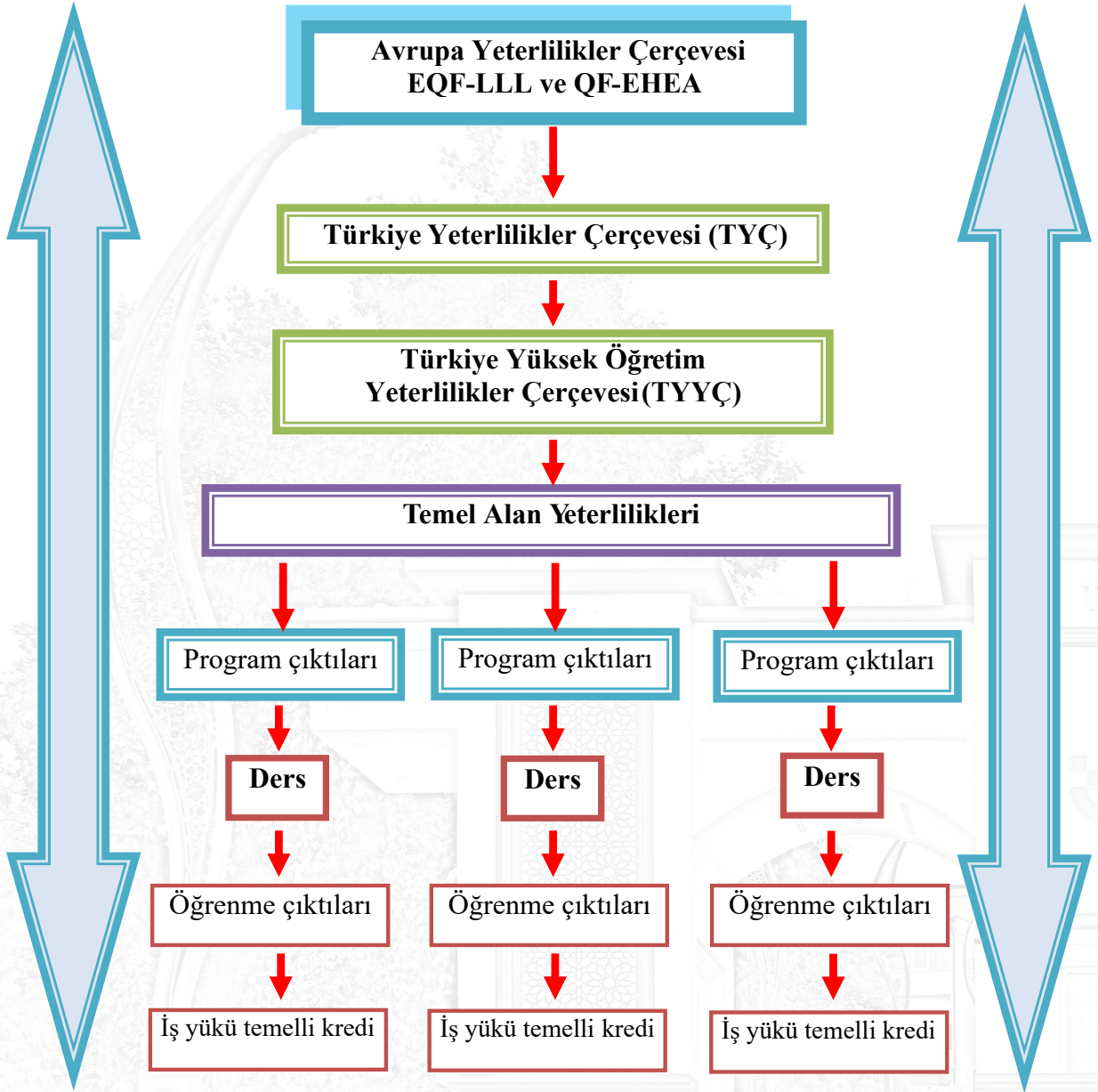
TYÇ kapsamında yeterlilik; sorumlu kurum tarafından bireyin öğrenme kazanımlarını belirli ölçütlere göre edindiğinin bir değerlendirme ve geçerlilik kazandırma sürecinin sonunda tanınması halinde elde edilen Diploma, Sertifika, Ustalık Belgesi, MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi gibi resmi belgeleri ifade etmektedir.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ; <http://www.tyyc.yok.gov.tr/?pid=48>), herhangi bir yükseköğretim derecesini başarı ile tamamlayan bir kişinin neleri bileceği, neleri yapabileceği ve nelere yetkin olacağını ifade eder.

Her bölümün/ana bilim/sanat dalının kendi eğitim-öğretim programını TYYÇ'de yer alan temel alan yeterlilikleri kapsamında değerlendirmesi ve bunlara uygun program çıktıları geliştirmesi gerekmektedir. Bunun için öncelikle TYYÇ Düzey Tanımları, TYYÇ Temel Alan ve Programları ve Temel Alan Yeterlilikleri <http://tyyc.yok.gov.tr/> adresinden yararlanarak belirlenmelidir.

Aşağıdaki şekilde de görüldüğü üzere yeterlilikler çerçeveleri ile dersler arasında güçlü ilişkiler bulunmakta olup her noktada somut, ölçülebilir ve gözlenebilir olmalarına azami dikkat edilmektedir.



Üniversitemizde;


5. Düzey (Önlisans),
6. Düzey (Lisans),
7. Düzey (Yüksek Lisans) ve
8. Düzey (Doktora)

olmak üzere dört farklı öğretim düzeyinde eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bir sonraki sayfada yer alan ekran görüntüsünde de görüldüğü üzere programın bağlı olduğu öğretim düzeyi seçilmelidir.



T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ



TYYÇ
Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

Türkçe English

Ana Sayfa

Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi

ISCED

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve Programları

İletişim

Kullanıcı Girişi

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile ilgili internet sitesine HOŞGELDİNİZ. Bu sitenin amacı, Avrupa Birliği (AB) tarafından 2000 yılında yayınlanan **Lizbon Stratejisi** hedefleri ve ülkemizin 2001 yılında dahil olduğu **Bologna Süreci** hedeflerine yönelik olarak, Bologna Süreci'ne üye ülkelerin yükseköğretim sistemlerinde **şeffaflık, tanınma ve hareketliliği** artırma amaçlarıyla 2010 yılına kadar oluşturmayı taahhüt ettikleri "yükseköğretim alanında ulusal yeterlilikler çerçevesi geliştirme" konusunda ulusal düzeyde gerçekleştirdiğimiz çalışmaların yükseköğretimin tüm iç ve dış paydaşlarıyla paylaşılmasıdır.

TYYÇ Hakkında

bir yükseköğretim derecesini başan ile eleri **yapabileceği ve nelere yetkin**

TYYÇ Yeterlilik Türleri (Profilleri)

üzeyde bir eğitim sistemindeki yeterlilikleri bir kavula. **Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi**, in belirli bir yükseköğretimde şekilde birbiri

TYYÇ Düzey Tanımları

5.Düzey (Önlisans)

6.Düzey (Lisans)

7.Düzey (YL)

8.Düzey (Doktora)

Yeterliliklerin kazanılma derecesi, her ders/mesnel yöntemlerle "**öğrenme çıktıları**" olarak

TYYÇ'nin Yükseköğretim için Önemi

- Düzeyler arasında öğrenme çıktılarına dayalı açık tanımlamalar sunar;
- Yeterliliklerin amaç ve çıktılarını açık hale getirir;
- Farklı yeterliliklerin bir bütün sistem içerisinde birbirleri ile ilişkilendirilebilmelerini sağlar;
- Bu sayede düzeyler arasında ilerlemeyi ve geçişi sağlar;
- Paydaşların katılımı ile kabul edilmiş, eğitime rehberlik eden ulusal çağdaş bir çerçeve sunar;
- Mevcut yeterliliklerin anlaşılması, düzenlenmesi ve geliştirilmesine olanak sağlar;
- Yeni yeterliliklerin tasarlanabilmesi için bir içerik sunar;
- Yeterliliklerin reformunu kolaylaştırır;
- Değişen toplumsal ihtiyaçlara uygun yeni yeterliliklerin geliştirilmesine yardımcı olur;
- Yeterliliklerin vatandaşlar, işverenler ve toplumun bütün üyeleri için rollerini ve yararlarını gösterir;
- Yeterlilikler ve tanınma ve hareketlilik arasındaki farkı ulusal roller ve ilişkileri açıklar.

Duyurular

21.12.2011-Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Yönetmelik Taslağı

08.02.2011-TYYÇ Temel Alan Yeterlilikleri 13/01/2011 tarihli YÖK Genel Kurul kararıyla kabul edilmiştir.

Bütün Duyuruları Göster

Haberler

08.02.2011-TYYÇ Uygulaması için Pilot Kurumlar Seçildi

Bütün Haberleri Göster

Faydalı Linkler

- European Commission
- Council of Europe
- UNESCO
- EUA
- EURASHE
- ESU
- ENQA
- EI
- BUSINESSEUROPE
- ACA



Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine (EQF) göre Program Düzeyleri

Düzye	TYYÇ	EQF (LLL)	Cycle	Düzye
Ön Lisans	TYYÇ-5	EQF-LLL 5	Short	Kısa
Lisans	TYYÇ-6	EQF-LLL 6	First	Birinci
Yüksek Lisans	TYYÇ-7	EQF-LLL 7	Second	İkinci
Doktora	TYYÇ-8	EQF-LLL 8	Third	Üçüncü

TYYÇ'de farklı yeterlik profilleri yer almaktadır. Bu profiller uluslararası yeterlilik çerçevesi ile ilişkilendirilerek verilmektedir.



3. düzey: Meslek yüksekokulları uygulama ağırlıklı önlisans eğitim ve öğretim programları

4. düzey: Bilgi ağırlıklı lisans programları

5. düzey: Uygulama ağırlıklı lisans programları

6. düzey: Bilgi ağırlıklı tezli veya tezsiz yüksek lisans programları

7. düzey: Uygulama ağırlıklı tezli veya tezsiz yüksek lisans programları

8. düzey: Doktora programları

Tablo 1. AYÇ Seviye Tanımlayıcıları (<https://europa.eu/euopass/tr/description-eight-efq-levels>)

Seviye	Bilgi	Beceri	Yetkinlik: Sorumluluk alabilme ve otonomi
1. Seviye	Temel genel bilgiler	Basit görevleri yerine getirmek için gerekli temel beceriler	Yapılandırılmış bir çalışma veya öğrenim bağlamında, doğrudan gözetim altında çalışabilme
2. Seviye	Bir çalışma veya öğrenim alanına ilişkin temel olgusal bilgi	Basit kurallar ve araçlardan yararlanarak rutin sorunları çözmek ve bir görevi yerine getirmek amacıyla konuya ilişkin bilgileri kullanmak için gerekli temel bilişsel ve pratik beceriler	Çalışırken veya öğrenirken gözetim altında ve belli düzeyde bağımsız çalışabilme
3. Seviye	Bir çalışma veya öğrenim alanındaki olgular, ilkeler, süreçler ve genel kavramlara ilişkin bilgi	Temel yöntemler, araçlar, materyaller ve bilgiler arasından seçim yaparak ve bunları uygulayarak görevleri başarıyla tamamlamak ve sorunları çözebilme için gerekli bilişsel ve pratik beceriler	Çalışırken veya öğrenirken görevleri tamamlamak için sorumluluk alma Sorunları çözerken kendi davranışlarını duruma göre uyarlama
4. Seviye	Bir çalışma veya öğrenim alanındaki geniş bağlamlara ilişkin olgusal ve kavramsal bilgi	Bir çalışma veya öğrenim alanındaki belirli sorunlara çözüm üretebilmek için gerekli bilişsel ve pratik beceriler	Öngörülebilen olsa da değişiklik gösterebilecek çalışma veya öğrenim bağlamlarında yönergeler dahilinde öz yönetim uygulama; Çalışma veya öğrenim etkinliklerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi konusunda sınırlı düzeyde sorumluluk alarak başkalarının rutin işlerinin gözetimini yapabilme
5. Seviye	Bir çalışma veya öğrenim alanında kapsamlı, olgusal ve kavramsal bilgiye ve bu bilginin sınırlarına ilişkin farkındalığa sahip olma	Soyut sorunlara yaratıcı çözümler geliştirmek için gereken kapsamlı bilişsel ve pratik beceriler	Öngörülemeyen değişikliklerin olabileceği çalışma ve öğrenim etkinliklerinin olduğu bağlamlarda yönetim ve gözetim uygulama; kendinin ve başkalarının performansını değerlendirme ve geliştirme
6. Seviye	Bir çalışma veya öğrenim alanındaki kuram ve ilkelerle eleştirel düzeyde hakim olmayı kapsayan ileri düzeyde bilgi	Uzmanlık odaklı bir çalışma veya öğrenim alanında karşılaşılan karmaşık ve öngörülemeyen sorunları çözebilmek için gerekli uzmanlığın ve inovasyonun sergilenmesini içeren ileri düzeyde beceriler	Öngörülemeyen çalışma veya öğrenim bağlamlarındaki karar verme süreçlerinde sorumluluk alarak karmaşık teknik ve mesleki uzmanlık gerektiren etkinlikleri ve projeleri yönetme; Bireylerin ve grupların mesleki gelişimlerinin yönetiminde sorumluluk alma
7. Seviye	Belli bir çalışma veya öğrenim alanında önde gelen bilgiler de dahil olmak üzere, özgün düşünme ve/veya araştırma becerilerinin temelini oluşturan yüksek düzeyde uzmanlık bilgisi; belli bir alandaki bilgiye veya farklı alanlar arasındaki etkileşime ilişkin konular hakkında eleştirel farkındalık	Yeni bilgi ve prosedürler geliştirmek ve farklı alanlardaki bilgileri bütünlüştürmek amacıyla yürütülen araştırma ve/veya inovasyon için uzmanlık gerektiren problem çözme becerileri	Karmaşık, öngörülemeyen ve yeni stratejik yaklaşımlar gerektiren çalışma veya öğrenim bağlamlarını yönetme ve dönüştürme; mesleki bilgi ve uygulamaya katkı sağlanmasında ve/veya ekiplerin stratejik performansının değerlendirilmesinde sorumluluk alma
8. Seviye	Belli bir çalışma veya öğrenim alanına veya farklı alanların etkileşimine ilişkin en ileri düzey bilgi	Araştırma ve/veya inovasyona ilişkin kritik sorunları çözmek için ve mevcut bilgi veya mesleki uygulamayı genişletmek ve yeniden tanımlamak için gerekli sentezleme ve değerlendirme gibi ileri düzeyde ve uzmanlık gerektiren beceri ve teknikler	Araştırma içeren çalışma veya öğrenim bağlamlarının ön planında kayda değer katkı, inovasyon, otonomi, akademik ve mesleki bütünlüğün yanı sıra yeni fikir ve süreçlerin geliştirilmesi konusunda sürekli kararlılık gösterme

Bilgi Paketinin Hazırlanması

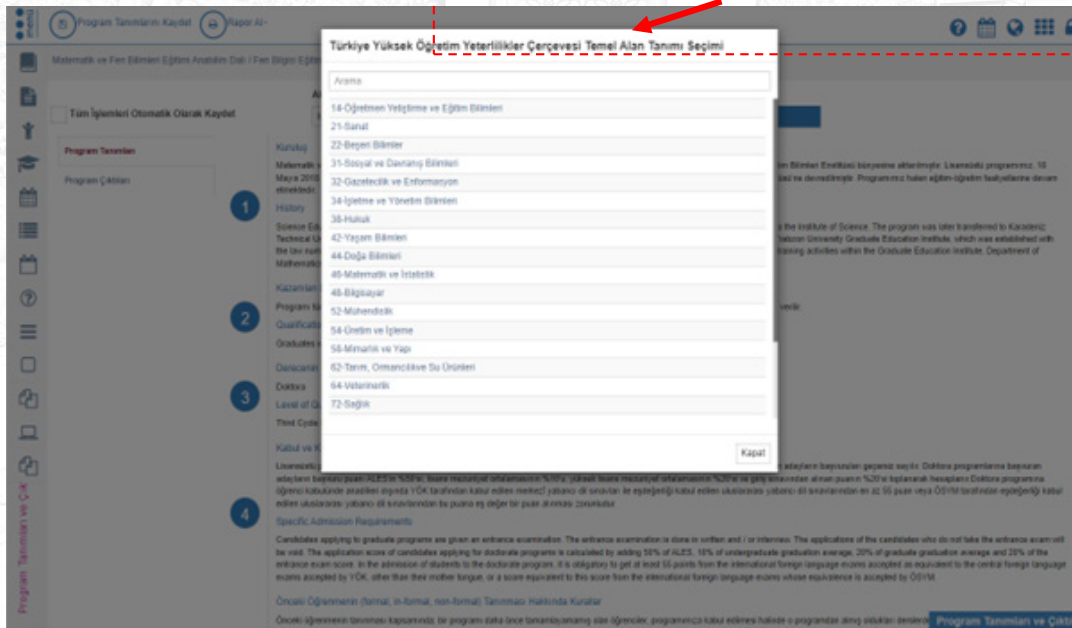
Program Tanımları ve Çıktıları

Bilgi paketinin hazırlanması iki aşamada gerçekleşmektedir. İlk aşamada birim sorumluları tarafından ilgili programlar sisteme tanıtıldıktan sonra bunlara yönelik program tanımlarının ve program çıktılarının işlenmesi gerçekleştirilir. Bu programlarda yer alan program çıktılarına ulaşabilmek için alınması gereken dersler, sisteme tanıtıldıktan sonra ikinci aşamada birim sorumlusu/ders sorumlusu tarafından ilgili derslere yönelik bilgi paketinin alt boyutlarının girilmesi gerçekleştirilir.

Program tanımları ekranına gelindiğinde TYYÇ düzeylerinin tanımlanmasında Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile de uyumlu birtakım genel düzey tanımlayıcıları (genel öğrenme kazanımları) kullanılmıştır. TYYÇ Temel Alan ve Programları bölümünden Temel Alan Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı) kısmına tıkladığında, bölüm/ana bilim dalının ilişkili olduğu temel alan, yeterlilik düzeyi ve yeterlilik türü seçimi yapılmalıdır. İlgili programın aşağıda da ekran görüntüsü verilen 22 temel alanın hangisinde yer aldığı doğru belirlenmesi çok önemli olup bilgi paketinin program tanımları ve çıktıları kısmında da aynı temel alanın seçilmesi gereklidir.

Temel Alan Yeterlilikleri; ulusal düzeyde yükseköğretim yeterlilikleri göz önünde bulundurularak, herhangi bir temel alandaki yeterliliklerin, ilgili paydaşların görüşleri alınarak belirli bir düzen içinde yapılandırıldığı bir sistemdir.

Temel alanlar, kalem işareti seçildiğinde ekrana gelmektedir.



İlgili temel alan seçildikten sonra yeterlilik düzeyi ve yeterlilik türü seçimi yapılmalıdır. Örneğin "Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri" temel alanı, "6. Düzey (Lisans)" yeterlilik düzeyinde yer alırken yeterlilik türü olarak "Akademik Ağırlıklı" seçimi yapıldığında diğer sayfadaki ekran gelmektedir.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ						
TYYÇ						
Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi						
Türkçe English						
Ana Sayfa Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi ISCED TYÇ TYÇ Temel Alan ve Programları İletişim Kullanıcı Girişi		Temel Alan 14-Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri	Yeterlilik Düzeyi 6. Düzey (Lisans)	Yeterlilik Türü Akademik Ağırıklı		
TYÇ Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Temel Alanı Yeterlilikleri (Akademik Ağırıklı) 6. Düzey (LİSANS Eğitimi)						
TYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olguusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6	1-Ortaöğretimde kazandığı yeterliliklere dayalı olarak; alanyla ilgili kavramları ve kavramlar arası ilişkileri kavrar. 2-Bilginin doğası, kaynağı, sınırları, doğruluğu, güvenilirliği ve geçerliliğinin değerlendirilmesi konusunda bilgi sahibidir. 3-Bilimsel bilginin üretimiyle ilgili yöntemleri	1-Alanyla ilgili bilgi düzeyinde bilgi kaynaklarını kullanır. 2-Alanyla ilgili olay ve olguları kavramsallaştırır; bilimsel yöntem ve tekniklerle inceler; verileri yorumlar ve değerlendirir. 3-Alanyla ilgili sorunları tanımlar, analiz eder, kanıtlara ve araştırmalara dayalı çözüm önerileri geliştirir.	1-Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alır ve alınan görevi etkin bir şekilde yerine getirir. 2-Kendini bir birey olarak tanıyabilir ve güçlü yönlerini kullanır ve zayıf yönlerini geliştirir. 3-Uygulamada karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel ve	1-Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir. 2-Öğrenme gereksinimlerini belirler ve öğrenmesini yönlendirir. 3-Yapam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu bir tutum geliştirir. 4-Bilgiye ulaşma yollarını etkin bir şekilde kullanır.	1-Sanatsal ve kültürel etkinliklere etkin olarak katılır. 2-Toplumun ve dünyanın gündemindeki olaylara/gelişmelere dayalı oluşturma gösterir ve bu gelişmeleri izler. 3-Toplumsal sorumluluk bilinciyle yaşadığı sosyal çevre için mesleki süreç ve etkinlikler planlar ve uygular. 4-Alanyla ilgili konularda ilgili kişi ve	1-Dış görünüm, tutum, tavır ve davranışları ile topluma örnek olur. 2-Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel ve mesleki etik değerlere uygun davranır. 3-Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve katılır. 4-Güvenli okul ortamının

Yukarıdaki tabloda yer alan bilgi, beceri ve yetkinlikler UBYS'de ilgili program seçimi yapıldığında ekrana otomatik olarak gelmektedir. Gelen ekrandan temel alanlardan ilgili olan seçilerek TYÇ'de öğrenme kazanımlarına erişilmektedir.

Program Tanımları

Program tanımlarında 14 adet Türkçe ve İngilizce alt başlık olup bunlar aşağıda listelenmiştir.

Türkçe	İngilizce
Kuruluş	History
Kazanılan derece	Qualification awarded
Derecenin düzeyi	Level of qualification (short cycle, first cycle, second cycle, third cycle)
Kabul ve kayıt koşulları	Specific admission requirements
Önceki öğrenmenin tanınması hakkında kurallar	Specific arrangements for recognition of prior learning (formal, non-formal and informal)
Yeterlilik koşulları ve kuralları	Qualification requirements and regulations
Program profili	Profile of the programme
Mezunların istihdam profilleri	Occupational profiles of graduates with examples
Üst derece programlarına geçiş	Access to further studies
Sınavlar, ölçme ve değerlendirme	Examination regulations, assessment and grading
Mezuniyet koşulları	Graduation requirements
Çalışma şekli	Mode of study (full-time, part-time, e-learning)
Adres ve iletişim bilgileri	Address, programme director or equivalent
Bölüm olanakları	Facilities

Program tanımları bölümünde yer alan alt başlıklar programın özelliklerini yeterli düzeyde yansıtacak nitelikte Türkçe ve İngilizce olarak işlenmelidir. Burada yer alan bilgiler, programın kimlik bilgisi olduğundan yeterli uzunlukta ve nitelikte olmalı, kısa, özet ifadelerden kaçınılmalıdır.

Program tanımlarında ilgili programın dinamik ve güçlü yapısıyla mezunlarının günümüz şartlarına ve gelecekteki ihtiyaçlara cevap verecek şekilde tasarlandığı ve mesleki yeterliliğe sahip olunarak mezun olduğuna odaklanılmalıdır. Burada ifade edilen bilgilerin program çıktılarıyla ve enstitü/fakülte/yüksekokul/konservatuar/meslek yüksekokulu vizyonu ile örtüşen nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. Çok genel ve soyut anlatımlardan kaçınılmalı, mezunlarına kazandırdığı 21. yüzyıl becerilerine atıf yapılmalıdır. Programın sahip olduğu sürdürülebilir özellikleri açık, net ve anlaşılır şekilde ifade edilmelidir. Kavramsal birliği ve dil birliğini sağlamak için bu kılavuzda verilen önerilere ve tavsiyelere azami ölçüde dikkat edilmelidir.

Program çıktıları ile TYYÇ kazanımları (bilgi, beceri ve yeterlilik) maksimum düzeyde ilişkilendirilmelidir.

Dersler, programın mezunlarında mesleki anlamda sahip olması istenilen bilgi, beceri ve yeterlilikleri kazandıran içeriğe sahip olmalıdır.

Program Çıktıları

Program çıktıları, öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir. Program çıktıları, mezunlarımızda sahip olmasını istediğimiz kazanımlar olduğundan programın içeriğini yansıtacak zenginlikte ve nitelikte olmalıdır. Program çıktılarının belirlenmesinde:

- ▶ Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi
- ▶ Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi
- ▶ Temel Alan Yeterlilikleri (Sektörel Yeterlilikler)
- ▶ Üniversitenin ve Programın misyon ve vizyonu doğrultusunda belirlenen eğitim amaçları girdi olarak kullanılır.

Program çıktıları Türkçe ve İngilizce olarak işlenmelidir. Bununla birlikte program çıktıları yazılırken dikkat edilmesi gereken önemli noktalar bulunmaktadır.

Program çıktıları;

- Program tanımlarında verilen bilgilerle tutarlı olmalıdır.
- “Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi” (TYYÇ) dikkate alınmalıdır.
- Temel alan yeterlilikleri dikkate alınmalıdır.
- Somut, ulaşılabilir ve gerçekleştirilebilir nitelikte olmalıdır.
- 21. yüzyıl anahtar yetkinliklerini kapsamına dikkat edilmelidir.
- Öğreten kişiye değil öğrenen kişiye göre ele alınmalıdır. Öğretenin ne anlatacağına değil öğrenenin ne kazandığına dayanmalıdır.
 - Normal düzeyde ya da ortalama bir öğrenci için yazılmalıdır.
 - Sürece değil sonuca dayanmalıdır. Öğrenenlerin programı tamamladığında neyi bildiği, neyi yapabildiği ve neye yeterli olduğuna odaklanılmalıdır.
 - Öğrenenin mezun olarak hayat boyu neyi başaracağını ve bu başarıyı nasıl ortaya koyacağını yansıtmalıdır.
 - İfadeler açık, net ve anlaşılır olmalıdır.
 - Ölçülebilir, gözlenebilir, somut olmalıdır (Örneğin; çizer, tasarlar, problem çözer, açıklar, örnek verir, uygular, çalıştırır, sıralar vb.).
 - Pasif, belirsiz eylem ifadelerinden (Örneğin; anlar, bilir, inanır vb.) kaçınılmalıdır. Öğrenci odaklı zihinsel süreçlerin/becerilerin yoğun kullanıldığı eylemler tercih edilmelidir (Örneğin; hazırlar, çalıştırır, özetler, analiz eder, oluşturur vb.).
 - Üniversite-bölümün-programın vizyon ve misyonu dikkate alınmalıdır.
 - Yazılan ifadeler birbirini tekrar etmemeli, binişik olmamalıdır.
 - Geniş zaman yüklemeleri tercih edilmelidir (Örneğin; açıklar, tasarlar, listeler, özetler, geliştirir vb.).

Program çıktıları sayısı en az 10 en fazla 20 ifade olacak şekilde yazılmalıdır.

Örnek Program Çıktısı

Doktora düzeyinde “Fen Bilgisi Eğitimi Doktora Programına” yönelik program çıktıları

- Öğrenme ve öğretme sürecini zenginleştirebilmek için uygun öğrenme ortamları tasarlar.
- Yaptığı araştırmalarla fen eğitimindeki bilgi birikimine katkıda bulunur.
- Fen eğitiminin diğer disiplinlerle ilişkilerine yönelik fikirler ve sonuçlar ortaya koyar.
- Fen eğitimi alanında yeni bir bilimsel yöntem geliştirir ya da bilinen bir yöntemi farklı bir eğitim probleminin çözümü için uygular.
- Fen eğitimi araştırmalarında bireysel ve / veya bir takım üyesi olarak çalışmalar yürütür.
- Fen eğitimi alanındaki güncel ve ileri düzeydeki bilgileri, yenilikçi ve özgün bir bakış açısıyla değerlendirerek geliştirir ve derinleştirir.
- Etkili karar verme becerilerini kullanarak fen eğitimi alanında karşılaştığı problemlerin çözümünde işlevsel sonuçlar ortaya koyar.

Ders Öğretim Planlarının Oluşturulması

Ders öğretim planı; ders tanım ve içerikleri, öğrenme çıktısı, haftalık içerik, iş yükleri, değerlendirme ve öğrenme ve program çıktısı ilişkisi başlıklarından oluşur.

Ders Tanım ve İçerikleri

Ders tanım ve içeriklerinde 6 alt başlık olup Türkçe ve İngilizce olarak işlenmelidir. Bu alt başlıklar aşağıda listelenmiştir.

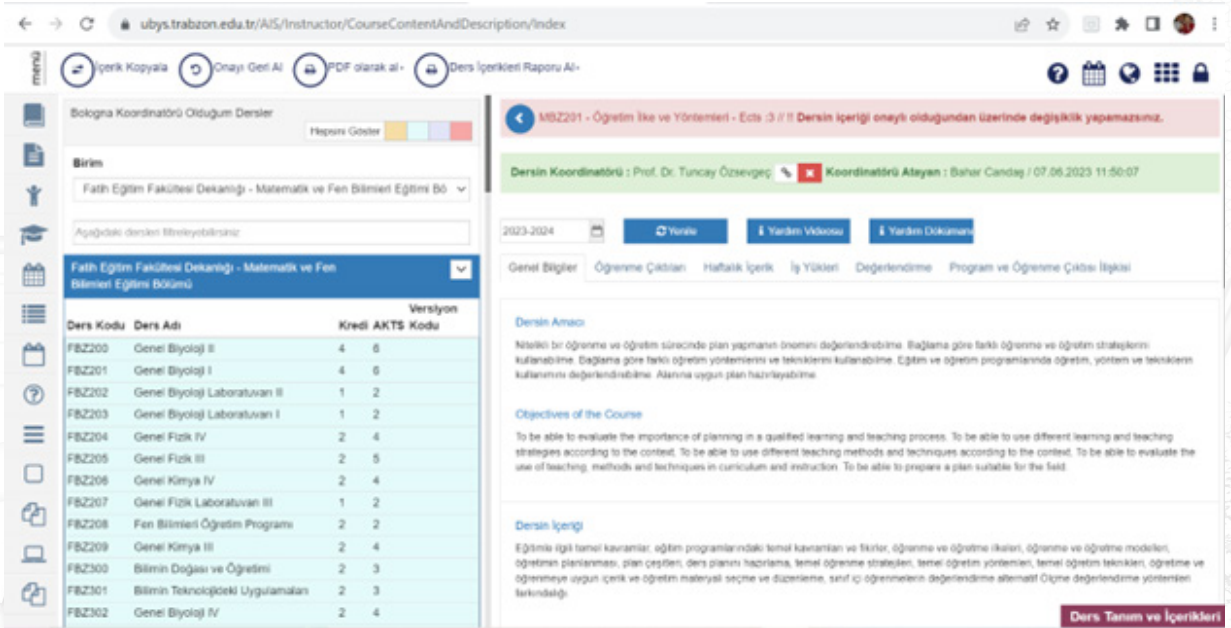
- Genel Bilgiler
- Öğrenme Çıktıları
- Haftalık İçerik
- İş Yükleri
- Değerlendirme
- Program ve Öğrenme Çıktısı İlişkisi

Ders tanım ve içerikleri hazırlanırken “**Ders İçeriğini Onayla**” butonu açık olmalıdır.

Genel Bilgiler

Bu başlık altında 7 adet alt başlık olup bu başlıklarda dikkat edilmesi gereken hususlar maddeler halinde verilmiştir.

- Dersin amacı
- Dersin içeriği
- Dersin kitabı/malzemesi/önerilen kaynaklar
- Planlanan öğrenme etkinlikleri ve öğretme yöntemleri
- Ders için önerilen diğer hususlar
- Dersi veren öğretim elemanı yardımcıları
- Dersin verilışı



Ders Kodu	Ders Adı	Kredi AKTS Kodu	Yerleşim
FBZ200	Genel Biyoloji II	4 6	
FBZ201	Genel Biyoloji I	4 6	
FBZ202	Genel Biyoloji Laboratuvarı II	1 2	
FBZ203	Genel Biyoloji Laboratuvarı I	1 2	
FBZ204	Genel Fizik IV	2 4	
FBZ205	Genel Fizik III	2 5	
FBZ206	Genel Kimya IV	2 4	
FBZ207	Genel Fizik Laboratuvarı III	1 2	
FBZ208	Fen Bilimleri Öğretim Programı	2 2	
FBZ209	Genel Kimya III	2 4	
FBZ300	Bilimin Doğası ve Öğretimi	2 3	
FBZ301	Bilimin Teknolojikteli Uygulamaları	2 3	
FBZ302	Genel Biyoloji IV	2 4	

Dersin Amacı
 Nitelikli bir öğrenme ve öğretim sürecinde plan yapmanın öneminin değerlendirilmesine, bağlama göre farklı öğrenme ve öğretim stratejilerini kullanabilmesine, bağlama göre farklı öğretim yöntemlerini ve tekniklerini kullanabilmesine, eğitim ve öğretim programlarında öğretim, yöntem ve tekniklerin kullanımını değerlendirebilmesine, Alınan uygun plan hazırlayabilmesine.

Objectives of the Course
 To be able to evaluate the importance of planning in a qualified learning and teaching process. To be able to use different learning and teaching strategies according to the context. To be able to use different teaching methods and techniques according to the context. To be able to evaluate the use of teaching, methods and techniques in curriculum and instruction. To be able to prepare a plan suitable for the field.

Dersin İçeriği
 Eğitimi için temel kavramlar, öğretim programlarındaki temel kavramları ve fikirler, öğrenme ve öğretme ilkeleri, öğrenme ve öğretme modelleri, öğretimin planlanması, plan çizilmesi, ders planını hazırlama, temel öğrenme stratejileri, temel öğretim yöntemleri, temel öğretim teknikleri, öğretme ve öğrenmeye uygun içerik ve öğretim materyali seçme ve düzenleme, sınıf içi öğrenmelerin değerlendirilme alternatif ölçme değerlendirme yöntemleri tekniğidir.

Bu başlık altında yer alan bilgiler Türkçe ve İngilizce olarak ifade edilmelidir.

- Dersin amacı başlığına dersin amaç ya da amaçlarını ifade eden amaç cümleleri yazılmalıdır.
- Ders içeriği, dersin amacı, öğrenme çıktıları ve haftalık içerikle örtüşmeli, bu alt başlıkları yansıtacak şekilde işlenmelidir.
- Ders kitabı/malzemesi/önerilen kaynaklar bölümü kesinlikle boş bırakılmamalı, derse yönelik kullanılacak olan kaynaklar yazılmalıdır. Yazım kurallarına dikkat edilmelidir (APA formatı).
- Planlanan öğrenme etkinlikleri ve öğretme yöntemleri başlığında tek bir yöntemden uzak durulmalı, yöntem zenginliğine dikkat edilmelidir. Burada ifade edilen yöntem ve teknikler, haftalık içerik kısmında da ele alınmalı, girilen bilgiler arasında tutarsızlık olmamalıdır.
- Ders için önerilen diğer hususlar başlığı bir cümle olarak belirtilmelidir. Yok ise boş bırakılabilir.
- Dersi veren öğretim elemanı yardımcıları (varsa) işlenmelidir.
- Dersin verilışı bölümünde “çevrimiçi, uzaktan eğitim, yüz yüze” ifadeleri kullanılmalıdır.

Genel bilgiler sekmesi için **KAYDET** butonuna tıklanmalıdır.

Öğrenme Çıktısı

Öğrenme çıktıları, “Ders Tanım ve İçerikleri” bölümünde yer alan yedi alt başlıktan biri olup bir derse özgü ifadelerden oluşmaktadır. Öğrenme kazanımı/çıktısı ilgili ders sonunda öğrencilerde olması istenilen bilgi, beceri ve tutumu ifade eden kazanımlardır. Program çıktısı ve öğrenme çıktısı arasında dinamik bir ilişki olduğu unutulmamalıdır.

TYÇ’si program çıktılarına yön vermekle birlikte daha genel ifadelerden oluşur. Benzer şekilde Program çıktıları da öğrenme çıktılarına göre daha genel ve kapsayıcı olmakla birlikte öğrenme çıktılarına rehberlik etmektedir. Bu nedenle program çıktıları spesifik bir dersin öğrenme çıktısına değil ilgili programdaki tüm dersler sonucunda program mezununun sahip olması istenilen bilgi, beceri ve yeterlilikleri kapsayıcı şekilde ifade edilmelidir.

Bir dersin öğrenme kazanımı/çıktısı dersin sonunda öğrencinin sahip olacağı bilgi, beceri ve tutum göz önüne alınarak hazırlanmalıdır. Bununla birlikte yazılırken dikkat edilmesi gereken önemli noktalar bulunmaktadır.

Öğrenme çıktıları sayısı en az 8 en fazla 15 ifade olacak şekilde yazılmalıdır. Konu başlıkları öğrenme çıktısı olarak ifade edilmemelidir.

Öğrenme çıktıları;

- Öğrenenlerin dersi tamamladığında kazanacakları bilgi, beceri ve tutumlara odaklanmalıdır.
- Normal düzeyde ya da ortalama bir öğrenci için yazılmalıdır.
- Dersin seviyesine (ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora), dersin süresine ve öğrencinin özelliklerine dikkat edilmelidir.
- Öğretenin ne yapacağını değil öğrencinin ne yapacağını göstermelidir.
- Pasif, belirsiz eylem ifadelerinden (Örneğin; anlar, bilir, inanır, takdir eder, aşına olur vb.) kaçınılmalıdır. Öğrenci odaklı zihinsel süreçlerin/becerilerin yoğun kullanıldığı eylemler tercih edilmelidir (Örneğin; tasarlar, ayırt eder, özetler, listeler, karşılaştırır, eleştirir vb.).
- Ölçülebilir, gözlenebilir, somut olmalıdır (Örneğin; çizer, tasarlar, problem çözer, açıklar, örnek verir, uygular, çalıştırır, sıralar vb.).
- Açık, net ve anlaşılır olmalıdır.
- Gerçekçi, genel ve ulaşılabilir olmalıdır.
- Dersteki konu başlıkları ifade edilmemelidir.
- Geniş zaman yüklemeleri tercih edilmelidir (Örneğin; açıklar, tasarlar, listeler, özetler, geliştirir vb.).

Öğrenme çıktıları sekmesi için **KAYDET** butonuna tıklanmalıdır.

Örnek Öğrenme Çıktısı

Lisans düzeyinde “Bilimsel Araştırma Yöntemleri” dersine yönelik öğrenme çıktıları

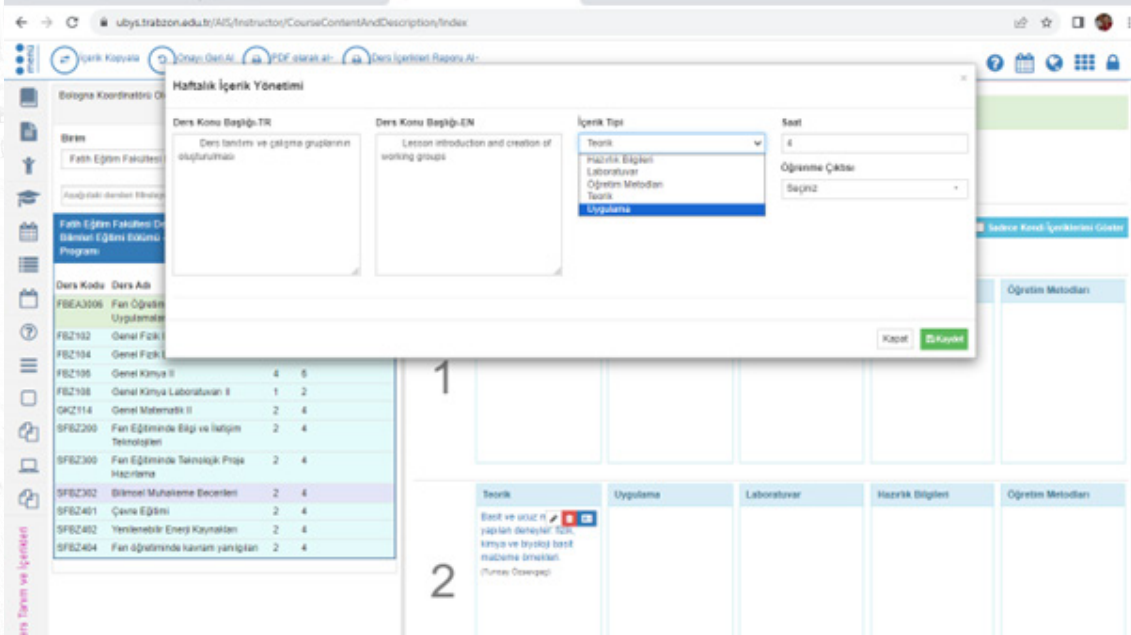
- Bilimsel araştırmalarda kullanılan temel kavramları açıklar.
- Eğitim araştırmalarında kullanılan yöntemleri sınıflandırır.
- Nicel ve nitel araştırma desenlerini karşılaştırır.
- Örneklem belirleme yöntemlerini listeler.
- Grubu ile birlikte tespit ettiği bir problem durumuna yönelik araştırma önerisi hazırlar.
- Hazırladığı araştırma önerisini sunar ve tartışır.
- Farklı fikirlere ve eleştirilere karşı açık görüşlü ve hoşgörülü davranır.

Haftalık İçerik

Üniversitemizde **14 ders haftası + 1 ara sınav haftası + 1 final sınav haftası olmak üzere toplam 16 hafta üzerinden** eğitim-öğretim yapılmaktadır. Haftalık içerik ve iş yükleri bölümleri buna dikkat edilerek işlenmelidir.

Bu başlık altında yer alan bilgiler Türkçe ve İngilizce olarak ifade edilmelidir.

- Yeni ekle butonu ile haftalık içerik tipi ile ilgili olarak teorik, uygulama, laboratuvar, hazırlık bilgileri, öğretim metotları başlıklarından uygun olan/olanlar seçilerek doldurulmalıdır.
- Hafta sekmesinden içeriğin kaçınıcı hafta ya da haftalarda verildiği, saat sekmesinden de haftalık ders saati girilmelidir.
- Öğrenme çıktısı/çıktıları ilgili haftanın içeriğiyle uyumlu olacak şekilde ilişkilendirilerek seçilmelidir.
- Ara sınav haftası, takvime uygun olarak kaçınıcı haftada olduğu belirlenerek girilmelidir.



SADECE 1 tane final sınavı haftası olmalıdır. Final sınavı haftası olarak 16. Hafta girilmelidir.

Haftalık içerik sekmesi için **KAYDET** butonuna tıklanmalıdır.

İş Yükleri

AKTS; bir öğrencinin öğretim programındaki her ders için ortaya koyduğu her emeğin karşılığında harcadığı zamanı ölçen ve bunun karşılığında harcadığı emek/zamana karşı kredilendirilen bir değerlendirme sistemidir. Öğrencinin ortaya koyduğu her emek/zaman bir iş yüküne karşılık gelmektedir.

İş yükü, öğrencinin öğrenme çıktılarına/kazanımlarına ulaşabilmek için dersle ilgili yaptığı bütün çalışmaları içermektedir. Öğrencinin ders süresince teorik ve uygulama ders saatleri, sınıf dışında yaptığı çalışmalar, ödevler, sınavlar, hazırlık çalışmaları vb. iş yükünün belirlenmesinde kullanılır. Buna yönelik olarak iş yükleri sayfasında 'Etkinlikler' başlığı altında tanımlanmış olan faaliyetler yer almaktadır. Ara sınav/ödev ve final sınavı etkinliklerinin yanında ders süresince kullanılan diğer etkinlikler seçimi iş yüklerinin tanımlanmasında önemlidir.

Üniversitemizde 1 AKTS, 30 ders saati iş yükü olarak belirlenmiştir. Dersin kredisi ile AKTS'sinin çarpımı gerekli olan iş yükünü vermektedir. Bununla birlikte sistem üzerinden dersin AKTS'sine göre alt sınır-üst sınır belirlenerek gerekli iş yükü süresi tanımlanmaktadır.

Dersin AKTS'sinin saatinin belirlenen aralıkta olduğunda ekran yeşil renkte, olmadığında kırmızı renkte uyarı vermektedir.

Bu başlık altında yer alan bilgiler Türkçe olarak ifade edilmelidir. Bununla birlikte iş yükü belirlenirken;

- Dersin öğrenme çıktılarını gerçekleştirecek etkinlikler olmalıdır.
- Haftalık içeriğe göre seçilmelidir.
- Seçilen öğretim yöntemlerine uygun olmalıdır.
- Seçilen etkinliklerin sayısı ve süreleri gerçekçi belirlenmelidir.
- Öğrencinin kapasitesine uygun olmalıdır.
- Ölçülebilir olmalıdır.
- Ders haftası 14 hafta olduğundan bunun üzerinde sayı girilmemelidir.

Üniversitemizde ön lisans programlarında 120 AKTS, dört yıllık lisans programları için 240 AKTS ve beş yıllık lisans programları için 300 AKTS'yi başarıyla tamamlaması gerekir. Lisansüstünde ise tezsiz-tezli yüksek lisans programlarında 60-120 AKTS ve doktora programları için 180-240 AKTS gereklidir. Bu AKTS'lerin karşılanabilmesi için dönemlik iş yükünün 750-900 saat, yıllık ise 1500-1800 saat arasında olmasına dikkat edilmelidir.

İş yükleri sekmesi için **KAYDET** butonuna tıklanmalıdır.

Değerlendirme

Öğrenci başarısının değerlendirildiği bu bölümde iş yükleri bölümünde olduğu gibi birçok etkinlik yer almaktadır. Etkinlikler sekmesinden ara sınav ve final sınavlarının yanında derste kullanılan değerlendirme yöntem ve teknikler seçilerek işlem yapılır. Değerlendirme etkinliklerinin iş yükünde belirtilen etkinlikleri ölçebilecek özelliklere sahip olmasına azami dikkat edilmelidir.

Değerlendirmede kullanılan etkinliklerin ağırlığı toplamda 100'ü geçemez.

Değerlendirme sekmesi için **KAYDET** butonuna tıklanmalıdır.

Program ve Öğrenme Çıktısı İlişkisi

Öğrenme çıktıları ilgili ders sonunda öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve yeterliliklerin program çıktıları ile ne derece ilişkili olduğunu koyan bir matristen oluşur. Dereceleme 1 ile 5 arasında olup 1 en düşük ilişkiyi 5 en yüksek ilişkiyi tanımlar.

Öğrenme çıktıları, program çıktılarına yönelik olduğundan maksimum sayıda ilişki kurulmaya ve derecelendirmelerin gerçekçi olmasına dikkat edilmelidir.

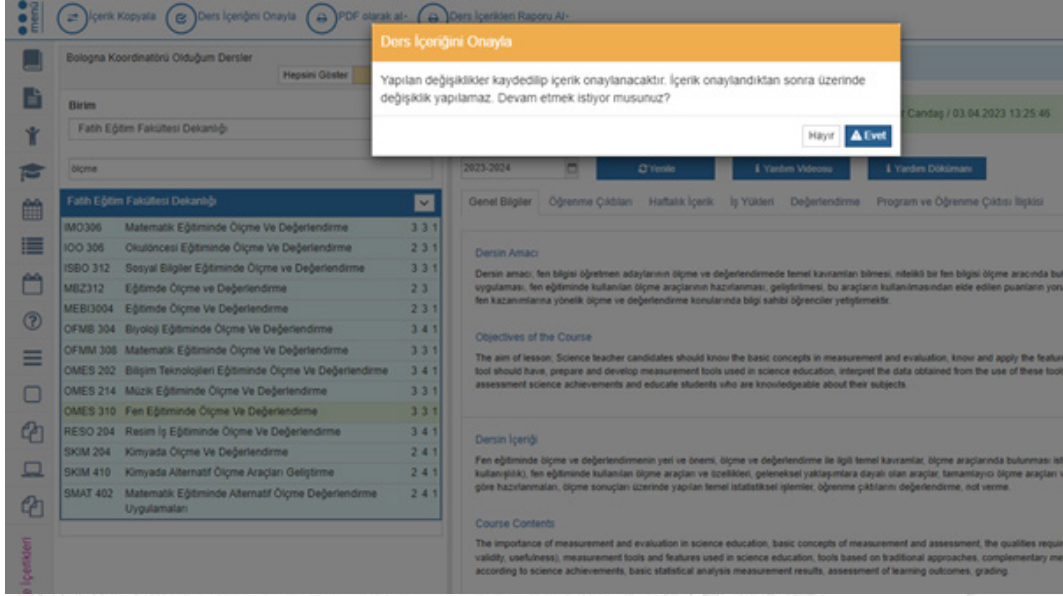
İmleç, bir öğrenme çıktısı ya da program çıktısı kutucuğunun üzerine getirildiğinde ilgili çıktılar görülebilmektedir.

Program ve Öğrenme Çıktısı İlişkisi																		
Program Seçimi...																		
Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı / Fen Bilgisi Öğretmenliği Pr.																		
	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18
O.Ç. 1	1	Fen bilgisi eğitimi alanında kuramsal, uygulamalı ve güncel bilgilere yeterli düzeyde sahip olur.											1	1	1	1	1	1
O.Ç. 2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
O.Ç. 3	3	3	3	2	3	2	3	1	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2
O.Ç. 4	1	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
O.Ç. 5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Dersi veren öğretim elemanı, bu ilişkilendirme vasıtasıyla dersin programa katkısını görebilmekte, gerekli değişiklikleri ya da güçlendirmeleri yapabilmektedir. Dersin, program çıktısını karşılamaması durumunda ders, programdan kaldırılmalı ve çıktıyı karşılayan ders(ler) eklenmelidir. Aynı program çıktılarına karşılık gelen derslerin varlığında ise gözden geçirilerek programdaki tekrarlar önlenmelidir.

Program ve öğrenme çıktısı ilişkisi sekmesi için **KAYDET** butonuna tıklanmalıdır.

Bütün girişler yapıldıktan ekranın sonra sol üst köşesinde yer alan “Ders İçeriğini Onayla” sekmesine basılarak dersin katalogta gözükmesi sağlanmalıdır.



Ders İçeriğinin Çıktısının Alınması

Ekranın sol üst kısmında yer alan “PDF olarak al” kısmı tıklanarak Türkçe ya da İngilizce dil seçimi yapılır (Almanca seçeneği olmasına karşın bilgiler Almanca olarak girilmediğinden çıktı Türkçe olarak alınmaktadır). Gelen ekrandan dersin çıktısı alınabilir.

Kontrol Listesi

	Evet	Hayır
Program tanımları maddeler halinde ders bilgi paketi web sayfasında bulunmaktadır.		
Program çıktıları maddeler halinde ders bilgi paketi web sayfasında bulunmaktadır.		
Program çıktıları –ar – er – vb. fiiller kullanılarak ifade edilmektedir.		
Dersime ilişkin ders kodu doğru bir şekilde ifade edilmektedir.		
Dersimin adı, AKTS/Kredi değeri, teorik ya da uygulama bilgileri doğru şekildedir.		
Dersin genel bilgileri (amacı, içeriği, dersin kitabı, planlanan öğretmen etkinlikleri ve öğretmen yöntemleri vb) tamamlanmış şekilde kaydedildi.		
Dersin öğrenme çıktıları en az 8 olacak şekilde kılavuzda belirtildiği gibi yazıldı ve kaydedildi.		
Dersin öğrenme çıktıları –ar – er – vb. fiiller kullanılarak ifade edildi.		
Haftalık içerik eksiksiz (14 hafta) ve doğru şekilde ifade yazıldı ve kaydedildi.		
Etkinlikler planlanırken iş yükü dikkate alınmış ve dersin AKTS değeri ile aynı olup kaydedildi.		
Ölçme ve değerlendirme etkinlikleri öğrenme çıktılarını ortaya koyacak şekilde seçilerek kaydedildi.		
Program ve öğrenme çıktısı ilişki matrisi 1-5 arası değerler kullanılarak maksimum düzeyde oluşturuldu ve kaydedildi.		
Ders bilgi paketinin İngilizce versiyonu oluşturuldu ve kaydedildi.		
'Ders İçeriğini Onayla' butonuna tıklanarak son onay yapıldı.		
Ders, web sayfasında ders katalogunda eksiksiz şekilde girilmiş olarak bulunmaktadır.		

EKLER

Sık kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri

Türkçe	İngilizce
Anlatım	Lecture
Tartışma	Discussion
Karma Yöntem	Mixed Method
Nitel Yaklaşım	Qualitative Approach
Nicel Yaklaşım	Quantitative Approach
Soru - Yanıt	Question-Answer
Gözlem	Observation
Alan Gezisi	Field Trip
Takım/Grup Çalışması	Team/Group Work
Rol Oynama/Dramatize Etme	Role-Playing/Dramatization
Rapor Hazırlama ve/veya Sunma	Report Preparation/Presentation
Gösteri	Demonstration
Deney	Experiment
Uygulama - Alıştırma	Drill and Practice
Örnek Olay İncelemesi	Case Study
Sorun/Problem Çözme	Problem Solving
Beyin Fırtınası	Brainstorming
Proje Tasarımı/Yönetimi	Project Design/Management
İşbirlikli Öğrenme	Collaborative Learning
Teknoloji Destekli Öğrenme	Technology-Enhanced Learning
Simülasyonlar	Simulations
Karışık Öğrenme	Blended Learning
Ters Öğrenme	Flipped Learning
İnteraktif Çevrimiçi Platformlar	Interactive Online Platforms
Karşılıklı Öğrenme	Peer Learning
Öğrenci Sunumları	Student Presentations
Konuk Konuşmacılar ve Seminerler	Guest Speakers and Seminars
Dijital Hikaye Anlatımı	Digital Storytelling
Kavram Haritaları	Concept Mapping
Gömülü Teori	Grounded Theory

Sık kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri

Türkçe	İngilizce
Arasınav	Midterm Exam
Final sınavı	Final Exam
Yarıyıl içi çalışması	Midterm Assessment
Çoktan Seçmeli Sınav	Multiple Choice Exam
Açık Uçlu Sınav	Open Ended Exam
Online Sınav	Online Exam
Ödev	Assignment
Sözlü Sınav	Oral Exam
Tanılayıcı Değerlendirme	Diagnostic Assessment
Biçimlendirici Değerlendirme	Formative Assessment
Sonuç/Düzey Değerlendirme	Summative Assessment
Proje	Project
Tasarım	Design
Portfolyo	Portfolio
Performans Görevi	Performance Task
Uygulama	Application
Laboratuvar	Laboratory
Atölye	Workshop
Arazi Çalışması	Fieldwork
Seminer	Seminar
Sunum	Presentation
Bitirme Çalışması	Graduation Project
Tez	Thesis
Akran Değerlendirme	Peer Assessment
Grup Projesi Değerlendirmesi	Group Project Assessment
Gözlem	Observation
Kısa Quizler ve Sınavlar	Short Quizzes and Exams
Katılım ve İşbirliği Değerlendirmesi	Participation and Collaboration Assessment
Çevrimiçi Tartışma Forumları	Online Discussion Forums
Bulmaca	Puzzle

BİLİŞSEL ALAN (Zihinsel Öğrenmeler)

BİLGİ	KAVRAMA	UYGULAMA	ANALİZ	DEĞERLENDİRME	OLUŞTURMA
<p>Bilginin, hiçbir değişime uğratılmaksızın, olduğu gibi alındığı basamak.</p> <p>Örnek filler: Tanımlama Ad verme Listeleme Eşleştirme Ezberleme Sıralama Belirtme Tekrarlama</p>	<p>Bilginin, birey tarafından özümsemiği; özünü yitirmeden özetlenip, yorumlandığı; farklı ifade biçimlerine dönüştürüldüğü basamak.</p> <p>Örnek filler: Sınıflama, yorumlama Özetleme Kendi ifadesi ile söyleme Karşılaştırma Örnekleme</p>	<p>Bilginin yeni durumları açıklamada ya da yeni problem durumlarını çözüme ulaştırmada kullanıldığı basamak.</p> <p>Örnek filler: Uygulama Çalıştırma Problem çözüme Kullanma Gösterme Seçme/hazırlama Yürütme</p>	<p>Bilginin, onu oluşturan alt unsurlara ayrıştırıldığı, temelinde yatan sayıtların ya da öğütlemelerin belirlendiği basamak.</p> <p>Örnek filler: Analiz etme Sınıflandırma Veri toplama, Ayırt etme Öğelerine ayırma Zıtlıkları belirleme Ervanter yapma Ölçme Sorgulama</p>	<p>Örgütlenmiş bilgi bütününün, temelinde yatan sayıtlı ya da öğütlemeye ilkelene tutarlılığının (İç ölçütlerle değerlendirme);</p> <p>Örgütlenmiş bilgi bütününün, açıkladığı alanın özellikleriyle tutarlılığının (dış ölçütlerle değerlendirme) belirlendiği basamak.</p> <p>Örnek filler: Değerlendirme Sonuçlandırma Doğrulama Yargıda bulunma Ön görme Puan verme</p>	<p>Bilginin, orjinal sayıtlı ya da öğütlemeye ilkeleri doğrultusunda yeniden oluşturulup, yeni bir form kazandığı basamak</p> <p>Örnek filler: Birleştirme Kurma Toplama Oluşturma Tasarlama Formüle etme Sentezleme Geliştirme</p>

DUYUŞSAL ALAN (Tutumlar, Değerler)

ALMA	TEPKİDE BULUNMA	DEĞER VERME	ÖRGÜTLEME	KİŞİLİK HALİNE GETİRME
<p>Bireyin, ilgi, tutum ya da değer geliştirmesi istenen bilgi, nesne ya da durumların farkına vardığı basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none">Farkına varmaDinlemeDikkat etmeGözlemleme	<p>Bireyin, belli bir bilgi, nesne ya da durum karşısında, yerleşiklik kazanmamış bir tepkiden, gönüllü bir tepkiye kadar varan, bireysel tepkiler gösterdiği basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none">Kabul etmeİlgilenmeRazı olmaİşbirliği yapma,İsteyerek katılmaGönüllü olmaZiyaret etme	<p>Bireyin, belli bir bilgi, nesne ya da duruma, toplumsal kabuller doğrultusunda bir değer yükleyerek tepkide bulunduğu basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none">BenimsemeSorumluluk duymaÖzen göstermeTercih etmeKaynakları kullanmaSadakat göstermeİstemeİçselleştirme	<p>Bireyin, toplumsal kabuller doğrultusunda bir değer yükleyerek tepkide bulunduğu belli bir bilgi, nesne ya da duruma, kendine özgü değerler attettiği basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none">DüzenlemeUyarılmaKavramsallaştırmaDüzeltilmeYer almaKarşı koymaÇabalama	<p>Bireyin, oluşturduğu yeni değerlere bağlılığı ile temsil edildiği basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none">DesteklemeSavunmaKorumaHizmet etmeYer almaZorlama

PSİKO MOTOR ALAN (Zihin – Kas Koordinasyonuna dayalı Öğrenmeler)

YARATMA	<p>Bireyin, uzmanlaştığı alanda orjinal bir beceri ortaya koyduğu basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Birleştirme Planlama Yaratma Oluşturma Kurma
DURUMA UYDURMA	<p>Bireyin bir psiko-motor becerisini, benzer nitelikte başka bir durumda kullanabildiği basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uyarılama Yeniden örgütleme Değiştirme Gözden geçirme
BECERİ HALİNE GETİRME	<p>Bireyin, zihin kas koordinasyonunu gerektiren bir işi, yardım almaksızın ve işin gerektirdiği nitelikte yaptığı basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gösterme Tamamlama Otomatik olarak yapma Bir duruşu belirleme Bir vücut pozisyonu belirleme Elleri, kolları yerleştirme
KILAVUZLAYANLA YAPMA	<p>Bireyin, zihin kas koordinasyonunu gerektiren bir işi, doğrudan ya da yönergeler yoluyla yardım alarak yapabildiği basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Taklit etme Tekrar etme Kopyalama Gözlem altında yapma Rehberle yapma
UYARILMA	<p>Bireyin, zihin kas koordinasyonunu gerektiren bir işe, duyuları ve tüm vücuduyla hazır olduğu basamak.</p> <p>Örnek filler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Keşfetme Duyuma Dinleme Gözlemlenme Sezme Hissetme Tatma izleme

TRABZON ÜNİVERSİTESİ

Sögütlü Mahallesi, Adnan Kahveci Bulvarı- 61335
Akçaabat-Trabzon / TÜRKİYE

Tel: 0 (462) 455 10 00
Faks: 0 (462) 455 24 72



trabzonedutr



trabzonuniv



trabzonuniv



TRÜ
Mobil
Uygulama